

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [it](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme. Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

taliančina

Swipe to change

Vykonávanie dôkazov

Taliansko

1 Dôkazné bremeno**1.1 Aké sú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena?**

Dôkazné bremeno sa riadi zásadami stanovenými v oddiele 2697 občianskeho zákonníka, v ktorom sa uvádza, že: „Osoby, ktoré si chcú uplatniť právo na súde, poskytnú dôkazy o skutočnostiach podporujúcich daný nárok. Účastník konania, ktorý napadne platnosť týchto skutočností alebo tvrdí, že právo sa zmenilo alebo je vyčerpané, poskytne dôkazy o skutočnostiach podporujúcich túto námietku.“

Podľa týchto zásad preto navrhovateľ musí preukázať skutočnosti, na ktorých sa jeho nárok zakladá, teda skutočnosti, ktoré majú nárokované právne účinky. Odporca musí na druhej strane poskytnúť dôkazy o skutočnostiach, ktoré vylučujú zodpovednosť alebo preukazujú, že právo je vyčerpané alebo sa zmenilo tak, že nárok navrhovateľa by sa mal zamietnuť.

Ak navrhovateľ nie je schopný podložiť svoj nárok, návrh sa zamietne bez ohľadu na to, či odporca predloží na obranu argumenty a podporné dôkazy.

Podľa oddielu 2698 občianskeho zákonníka sú neplatné všetky dohody o prevode alebo zmene dôkazného bremena týkajúce sa neodňateľného práva alebo dohody, ktoré niektorému z účastníkov konania príliš sťažujú uplatňovanie jeho práv.

Nedostatočné dôkazy ohrozujú argumentáciu účastníka konania – navrhovateľa alebo odporcu –, ktorý má preukázať alebo vyvrátiť skutočnosti, lebo nedostatočný dôkaz sa považuje za rovnocenný so žiadnym dôkazom.

1.2 Existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena? V ktorých prípadoch? Je možné predložiť dôkazy s cieľom dokázať, že konkrétne právne domnienky sú neplatné?

Dôkazné bremeno sa neuplatňuje v týchto prípadoch:

v prípade domnienok, teda keď sa samotným zákonom určuje dôkazná hodnota určitých skutočností alebo sa súdu umožňuje vyvodiť závery o neznámej skutočnosti zo známej skutočnosti (oddiel 2727 občianskeho zákonníka).

Domnienky sa delia na:

právne domnienky stanovené zákonom, ktoré môžu byť vyvrátiteľné (*iuris tantum*), čo znamená, že môžu byť zamietnuté, ak sa preukáže opak, alebo nevyvrátiteľné (*iuris et de iure*), čo znamená, že nemôžu byť zamietnuté na základe predloženia dôkazov o opaku na súde,

jednoduché domnienky, ktoré súd musí posúdiť na základe vlastného uváženia, pričom sa prijímajú len seriózne, presné a konzistentné domnienky;

jednoduché domnienky sa neprijímajú vo vzťahu k skutočnostiam, v súvislosti s ktorými zákon neumožňuje svedecké dôkazy (oddiel 2729 občianskeho zákonníka),

dobre známe skutočnosti (*fatti notori*), teda skutočnosti, ktoré sú v čase a mieste rozhodnutia všeobecne známe, takže sa o nich nepochybuje (oddiel 115 Občianskeho súdneho poriadku),

nenapadnuté alebo uznané skutočnosti, teda skutočnosti predložené oboma účastníkmi konania alebo uznané – dokonca aj mlčky – účastníkom konania, ktorý by mohol mať záujem napadnúť ich (oddiel 115 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

1.3 Do akej miery musí byť súd presvedčený o určitej skutočnosti, aby na jej základe rozhodol?

Rozhodnutie súdu uznať nárok alebo akúkoľvek námietku voči nemu musí byť založené výlučne na plne preukázaných skutočnostiach, a to priamo, alebo prostredníctvom domnienky.

Rozsudok súdu nemôže byť založený na nepreukázaných skutočnostiach, aj keď sú možné alebo vysoko pravdepodobné (oddiel 115 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

2 Získavanie dôkazov**2.1 Vyžaduje si získavanie dôkazov vždy podanie strany alebo môže sudca v určitých prípadoch získať dôkazy aj z vlastnej iniciatívy?**

Podľa talianskeho právneho systému sa získavanie dôkazov riadi zásadou, že rozsah konania určujú účastníci konania (*principio dispositivo*), ktorá je stanovená v oddiele 115 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku: súd musí svoj rozsudok založiť na dôkazoch predložených účastníkmi konania „okrem prípadov stanovených v zákone“.

V týchto častiach Občianskeho súdneho poriadku sú však uvedené niektoré výnimky z tohto pravidla:

oddiel 117: umožňuje neoficiálny výsluch účastníkov konania,

oddiel 118: umožňuje nariadenie ohliadky osôb a predmetov,

oddiely 61 a 191: umožňujú súdu vyžiadať si znalecký posudok,

oddiel 257: umožňuje súdu predvolať svedka, ktorého spomenul iný svedok,

oddiel 281b: umožňuje všeobecnému súdu (*tribunale*) so samosudcom nariadiť získanie svedeckých dôkazov, ak účastníci konania pri dokazovaní skutočností spomenú osoby, ktoré sa zdajú byť oboznámené so skutočnosťami.

V pracovných sporov zásadu, že rozsah konania určujú účastníci konania, nahrádza systém vyznačujúci sa vyšetrovacími prvkami, a to najmä podľa týchto ustanovení:

oddiel 420: umožňuje voľný výsluch účastníkov konania počas prejednávania veci,

oddiel 421: umožňuje súdu kedykoľvek z vlastného podnetu nariadiť prijatie akéhokoľvek druhu dôkazu aj za hranicami stanovenými v občianskom zákonníku.

V rozvodovom konaní môže súd nariadiť získanie dôkazov z vlastného podnetu, ale len v súvislosti so zisťovaním príjmu a životných štandardov.

2.2 Aké kroky budú nasledovať v prípade, ak súd schváli žiadosť strany týkajúcu sa získania dôkazov?

Ak jeden účastník konania podá návrh na získanie dôkazu, druhý účastník konania môže podať návrh na získanie opačného dôkazu. Súd vyhovie obom návrhom, ak má dôvod domnievať sa, že predložené skutočnosti budú relevantné na účely vynesenia rozsudku.

Ak súd prijme dôkaz, vypočuje si ho.

Po získaní dôkazov súd rozhodne o veci.

2.3 V ktorých prípadoch môže súd zamietnuť žiadosť strany o získanie dôkazov?

Súd zamietne návrh na získanie dôkazu, ak by dôkaz bol bezcenný alebo neprípustný podľa zákona (napríklad ak tvrdenie, že nehnuteľný majetok bol predaný, je založené len na svedeckých výpovediach) alebo ak by skutočnosť, na ktorú sa návrh vzťahuje, boli nepodstatné na účely rozsudku (napríklad výpoveď o skutočnosti, ktorá nesúvisí s predmetom sporu).

2.4 Aké rôzne dôkazné prostriedky existujú?

Talianske právo rozlišuje medzi listinnými a nelistinnými dôkazmi.

Medzi listinné dôkazy patria:

verejné dokumenty (oddiel 2699 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku),

súkromné dokumenty (oddiel 2702 a nasl.),

telegramy (oddiel 2705 a nasl.),

spisy a záznamy vnútroštátnych orgánov (oddiel 2707),

účtovné záznamy podnikov (oddiel 2709),

mechanicky vytvorené kópie (oddiel 2712),

kópie dokumentov a zmlúv (oddiel 2714 a nasl.).

Medzi nelistinné dôkazy patria:

svedecké výpovede (oddiel 2721 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku),

priznania (oddiel 2730 a nasl.),

čestné vyhlásenia (oddiel 2736 a nasl.),

ohliadky (oddiel 258 a nasl.).

Využívajú sa aj znalecké posudky, ktoré súdu poskytujú chýbajúce technické informácie.

2.5 Aké sú spôsoby získania dôkazov od svedkov a líšia sa tieto spôsoby od spôsobov, ktoré sa využívajú na získanie dôkazov od svedkov – znalcov? Aké sú pravidlá týkajúce sa predkladania písomných dôkazov a znaleckých správ / posudkov?

Svedecké výpovede prijíma súd (oddiel 245 Občianskeho súdneho poriadku). Svedok sa na základe príkazu súdu musí dostaviť na súd a poskytnúť dôkazy pod hrozbou donucovacích opatrení a pokuty, ak sa nedostaví.

Súd stanoví miesto, čas a spôsob získania dôkazu. Na návrh dotknutého účastníka konania súdny úradník doručí svedkovi predvolanie. Svedok prečíta záväzok hovoriť pravdu a potom ho vypočúva sudca – účastníci konania nesmú priamo vypočúvať svedkov.

Nedávno zavedené ustanovenie umožňuje súdu so súhlasom účastníkov konania získať dôkazy v písomnej forme (oddiel 257a Občianskeho súdneho poriadku).

Znalcov určuje súd, ktorý im položí otázky, na ktoré majú odpovedať. Zúčastňujú sa aj na pojednávaní, kde prisahajú, že budú hovoriť pravdu. Znalci spravidla pripravia písomný posudok, ale súd im takisto môže nariadiť dostaviť sa pred súd a vypočuť ich ústne na pojednávaní (oddiel 195 Občianskeho súdneho poriadku).

Písomný dôkaz sa stane súčasťou konania, keď sa uloží do spisu účastníka konania, a to v čase prvého objavenia sa dôkazu alebo neskôr v súlade s lehotami stanovenými zákonom.

2.6 Majú niektoré dôkazné prostriedky väčšiu dôkaznú silu ako ostatné?

Taliansky právny systém prikladá najväčší význam verejným dokumentom a nevyvrátiteľným domnienkam.

Verejné dokumenty (oddiel 2699 a nasl. občianskeho zákonníka) sú dokumenty, ktoré s požadovanými formalitami vytvoril notár (*notaio*) alebo iný verejný úradník oprávnený potvrdiť verejný charakter dokumentov v mieste, kde boli vytvorené. Verejné dokumenty majú plnú dôkaznú hodnotu, pokiaľ sa nepreukáže, že sú falošné. S výnimkou tejto možnosti predstavujú absolútny a bezpodmienečný dôkaz.

Nevyvrátiteľné domnienky (oddiel 2727 občianskeho zákonníka) sú ešte účinnejšie, pretože nepripúšťajú žiadne dôkazy o opaku.

2.7 Sú niektoré spôsoby dokazovania v záujme preukázania určitých skutočností povinné?

Právnymi predpismi sa vyžaduje, aby sa určité skutočnosti dokazovali len prostredníctvom osobitných foriem dôkazov. V niektorých prípadoch sú to verejné dokumenty, v ďalších písomné dokumenty, ktoré môžu byť verejné alebo súkromné.

2.8 Sú svedkovia podľa zákona povinní svedčiť?

Svedkovia sú povinní vypovedať, pokiaľ nie je v zákone stanovené inak. Existujú ustanovenia vzťahujúce sa na tieto prípady: neschopnosť vypovedať, zákaz vypovedania určitých osôb a možnosť neposkytnúť dôkaz. Povinnosť svedka poskytnúť dôkaz nepriamo vyplýva z právomoci, ktorá podľa oddielu 255 Občianskeho súdneho poriadku náleží súdu, teda nariadiť predvedenie svedka pred súd a uložiť mu pokutu, ak sa nedostaví.

2.9 V akých prípadoch môžu odmietnuť vypovedať?

V prípadoch stanovených v Trestnom poriadku, ktoré sa uvádzajú v Občianskom súdnom poriadku: ide o osoby, ktoré môžu odmietnuť poskytnúť dôkazy, pretože sú viazané služobným tajomstvom, úradným tajomstvom alebo štátnym tajomstvom.

2.10 Možno osobu, ktorá odmieta svedčiť, sankcionovať alebo prinútiť vypovedať?

Podľa oddielu 256 Občianskeho súdneho poriadku svedka, ktorý pred súdom odmieta vypovedať bez riadneho odôvodnenia alebo v prípade ktorého existujú dôvodné podozrenie, že poskytuje falošnú výpoveď alebo zamlčáva dôkazy, súd nahlási prokurátorovi zaslaním kópie zápisnice z pojednávania.

2.11 Existujú osoby, od ktorých nemožno získať svedeckú výpoveď?

Dôkazy nemôžu poskytnúť osoby, ktoré majú osobný záujem na skutkovom stave veci, lebo tento záujem znamená, že môžu mať nárok zapojiť sa do konania ako účastníci konania (oddiel 246 Občianskeho súdneho poriadku).

Deti mladšie ako 14 rokov možno vypočúvať len v prípade, že si to vyžadujú osobitné okolnosti (oddiel 248 Občianskeho súdneho poriadku).

2.12 Aká je úloha sudcu a strán pri vypočúvaní svedka? Za akých podmienok môže byť svedok vypočutý prostredníctvom videokonferencie alebo iných technických prostriedkov?

Sudca vypočúva svedka tak, že mu kladie priame otázky týkajúce sa skutočností stanovených ako relevantné pre konanie a akékoľvek otázky o tých istých skutočnostiach, o ktoré požiadali právnici účastníkov konania počas výsluchu.

Videokonferencia sice nie je výslovne uvedená v Občianskom súdnom poriadku, ale nie je vylúčená. V oddiele 202 Občianskeho súdneho poriadku sa stanovuje, že súd pri nariaďovaní získavania dôkazov „stanoví miesto, čas a spôsob získania dôkazu“, čo súdu umožňuje nariadiť výsluch svedka prostredníctvom videokonferencie.

V oddiele 261 Občianskeho súdneho poriadku sa takisto stanovuje, že súd môže nariadiť záznam videa, ktorý si vyžaduje použitie mechanických prostriedkov, nástrojov alebo postupov.

Videokonferencia sa výslovne uvádza v trestnom poriadku (napr. v oddiele 205b).

3 Hodnotenie dôkazov

3.1 Podlieha súd obmedzeniam pri vydaní rozsudku v prípade, ak účastník nezískal dôkazy zákonným spôsobom?

Súd neberie do úvahy dôkazy, ktoré neboli formálne predložené a prijaté.

3.2 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

Vaše vlastné vyhlásenie sa nepočíta ako dôkaz vo váš prospech. Môže sa však počítať ako dôkaz proti vám, ak ide o priznanie počas formálneho vypočutia.

Posledná aktualizácia: 22/01/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila

Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.